

PATVIRTINTA

Kauno sporto mokyklos „Gaja“ direktoriaus
2022 m. birželio d. įsakymu Nr. 1-

KAUNO SPORTO MOKYKLOS „GAJA“ SAUGAUS SPORTAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno sporto mokyklos „Gaja“ saugaus sportavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Kauno sporto mokyklos „Gaja“ (toliau – Mokykla) Trenerių, Sportininkų ir kitų Sporto renginiuose dalyvaujančių asmenų saugaus sportavimo ir sveikatos reikalavimus, saugumo taisykles treniruočių ir varžybų metu bei vykstant į Sporto renginius ar iš jų bei saugaus sportavimo taisykles per įvairių sporto šakų renginius Mokykloje ir už jos ribų.

2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sporto ir švietimo įstatymais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais, kurie nustato vaikų švietimo programų vykdymo bendruosius sveikatos saugos reikalavimus, profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose tvarką, stovykloms ir pirtims taikomus bendruosius sveikatos saugos reikalavimus, taip pat Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintu Sportinio ugdymo ir/ar rengimo organizavimo tvarkos aprašu bei Mokyklos nuostatais.

3. Šios Taisyklės taikomos visose Mokyklos patikėjimo teise valdomose patalpose ir teritorijose, taip pat kituose Sporto renginių objektuose, atvirose teritorijose, suderinus naudojimosi jomis sąlygas su objektų ar teritorijų valdytojais ar nuomotojais ir privalomos visiems Mokyklos Treneriams, kitiems darbuotojams, Sportininkams, svečiams ir visiems kitiems susijusiems asmenims.

4. Sporto įrangą ar statinius, kurie neatitinka saugumo, sanitarijos, higienos, priešgaisrinių ir kitų reikalavimų, draudžiama naudoti sportinio proceso metu.

5. Šiose Taisyklėse naudojamos sąvokos:

5.1. **Pirtis** – pastatas ar patalpos, skirtos higienos poreikiams tenkinti, kaitintis, pirtis.

5.2. **Sportininkas** – asmuo, su Mokykla sudaręs priėmimo į Kauno miesto savivaldybės įsteigtas sporto mokyklas sutartį, kuris varžosi su kitais asmenimis sporto varžybose ir/ar treniruoiasi sporto pratybose, sporto treniruočių stovyklose, kurių tikslas – pasirengti sporto varžyboms.

5.3. **Sporto renginys** – varžybos ir stovyklos (kelionė į juos bei iš jų), treniruotės bei kiti Mokyklos renginiai.

5.4. **Stovykla** – treniruočių proceso dalis, kai vykdomas tikslingas ir apibrėžtos trukmės Sportininko rengimas, siekiant įvertinti jo pasiektą parengtumo lygį ir šį lygį pakelti prieš konkrečias varžybas bei bendro fizinio pasirengimo ir vasaros sveikatingumos stovyklos.

5.5. **Treneris** – su Mokykla darbo sutartį sudaręs sporto specialistas, rengiantis Sportininkus sporto varžyboms ir/ar jiems vadovaujantis šiose varžybose.

5.6. **Treniruotė (sporto pratybos)** – trenerio vadovaujama arba savarankiška veikla, kurios tikslas – pasirengti sporto varžyboms.

5.7. **Varžybos** – nacionalinių ar tarptautinių subjektų organizuojamas tam tikros šakos renginių sistemai priklausantis Sporto renginys, kuriame pagal iš anksto paskelbtus nuostatus ir tarptautinės nevyriausybines sporto organizacijos ar nacionalinės sporto šakos federacijos patvirtintas sporto šakos (šakų) taisykles (tiek, kiek tai neprieštarauja tarptautinės sporto šakos federacijos patvirtintoms taisyklėms) Sportininkai varžosi tarpusavyje (individualiai ar komandomis), o šio renginio laimėtoją (laimėtojus) ir rezultatą lemia besivaržančiųjų fizinės ir psichinės savybės ir/ar įgūdžiai.

II SKYRIUS

RIZIKOS VEIKSNIAI IR PREVENCINĖS PRIEMONĖS

6. Siekiant gerinti sportinio ugdymo proceso kokybę ir mažinti sužalojimų skaičių Mokykloje, užtikrinant saugias ir sveikatai nekenksmingas sportavimo sąlygas, išskiriami šie pagrindiniai riziką saugiam sportavimui galintys sukelti veiksniai ir galimos jų prevencinės priemonės:

<i>Rizikos veiksnys</i>	<i>Galimos prevencinės priemonės</i>
<p>Neracionalus Sporto renginių organizavimas</p> <p>a) netinkamai sudarytas Treniruočių tvarkaraštis;</p> <p>b) per didelės Sportininkų grupės sporto salėje ar aikštyne;</p> <p>c) netinkamas sportinių grupių sudarymas – nevienodas fizinis pajėgumas, skirtingas amžius;</p> <p>d) netinkamas sportinio inventoriaus išdėstymas (pritvirtinimas) salėje;</p> <p>e) nedėmesingas Trenerio dalyvavimas Treniruotėje.</p>	<p>I. Sudaryti optimalius ir į konkretų amžiaus tarpsnį orientuotus Treniruočių tvarkaraščius.</p> <p>II. Sukomplektuoti sportines grupes vadovaujantis sportinio ugdymo ir (ar) rengimo organizavimo tvarkos aprašu.</p> <p>III. Tikrinti sporto įrangą – jos susidėvėjimą, tinkamumą, atitiktį specialioms standartams ir reikalavimams.</p> <p>IV. Nepalikti vienu Sportininkų sporto salėse, aikštelėse, stadionuose.</p> <p>V. Neužsiimti pašaliniais darbais, kurie ilgą laiką atitraukia dėmesį nuo sportininkų.</p>
<i>Rizikos veiksnys</i>	<i>Galimos prevencinės priemonės</i>

<p>Treniruočių metodikos trūkumai</p> <p>a) treniruočių nereguliarumas</p> <p>b) neteisingas krūvio paskirstymas;</p> <p>c) individualaus ir gerai diferencijuoto mokymo, atsižvelgiant į Sportininko lytį, amžių, svorį ir sveikatos būklę, stoka;</p> <p>d) netinkama pramankšta arba jos nebuvimas;</p> <p>e) netinkama pratimų mokymo metodika;</p> <p>f) mažas dėmesys kūno resursų atstatymo pratimams po treniruotės;</p> <p>g) blogas fizinių krūvių planavimas per visus metus;</p> <p>h) dažnas maksimalių krūvių taikymas (testai, Varžybos).</p>	<p>I. Treneriai kartu su tėvais turėtų siekti, kad Sportininkas reguliariai lankytų Treniruotes.</p> <p>II. Su Sportininkais aptarti sportuojant įvykstančias traumas ir būdus, kaip jų galima išvengti.</p> <p>III. Siekiant išvengti traumų, svarbu prieš Sporto renginį pakankamai laiko skirti raumenų apšilimui, tempimo pratimais gerinti jų elastingumą. Raumenų tempimo pratimai rekomenduotini ir po treniruotės.</p> <p>IV. Neleisti pavargusiam, persitreniravusiam ar blogai besijaučiančiam Sportininkui dalyvauti Sporto renginyje.</p>
<p>Skurdi Mokyklos materialinė-techninė bazė</p> <p>a) mažos ir šaltos sporto salės;</p> <p>b) slidi ir nelygi sporto salių danga;</p> <p>c) sienos su išsikišimais ir neapsaugotos tam skirtomis priemonėmis;</p> <p>d) kieta ir nelygi stadionų ir bėgimo takelių danga;</p> <p>e) netinkamai parinktos krosų bėgimo ir slidinėjimo trasos;</p> <p>f) blogos būklės sporto inventorių: susidėvėję įrenginiai, nekokybiški gimnastikos paklotai, sporto inventorių pagal dydį ir svorį neatitinka Sportininkų amžiaus bei lyties;</p> <p>g) pačių Sportininkų netinkama apranga, avalynė ir inventorių;</p> <p>h) netinkama sporto salių, aikštelių ir pagalbinių patalpų sanitarinė būklė – bloga ventiliacija, didelė drėgmė, netinkama temperatūra ar apšvietimas, dušų ir tualetų trūkumas.</p>	<p>I. Vykdamas Sporto renginius atsižvelgti į nepalankias oro sąlygas (lietus, plikledis, didelė kaitra ir kt.), kad būtų išvengta traumų.</p> <p>II. Nuolat tikrinti sporto įrangą – jos susidėvėjimą, tinkamumą, atitiktį specialioms standartams, įsigyjant ir gavus naują inventorių – įsitikinti pastarojo saugumu ir įvertinti galimas rizikas.</p> <p>III. Su Sportininkais aptarti galimas traumas sportuojant ir būdus, kaip jų galima išvengti.</p> <p>IV. Tėvams nupirkus Sportininkams asmeninį sporto inventorių, įvertinti pastarojo saugumą, pastebėjus rizikas išpėti apie galimas pasekmes ir perduoti Tėvams atsakomybę už tinkamą ir saugų įsigyto asmeninio inventoriaus naudojimą bet kuriuo sportinio ugdymo proceso metu.</p> <p>V. Visi Sportininkai privalo būti supažindinami ir mokėti naudotis standartinėmis saugos priemonėmis (kurios būtinos kultivuojant atitinkamą sporto šaką) – šalmais, liemenėmis, akiniais, kelių, pečių ir alkūnių apsaugomis ir kt.</p>
<p><i>Rizikos veiksnys</i></p>	<p><i>Galimos prevencinės priemonės</i></p>

<p>Medicininės kontrolės taisyklių pažeidimai</p> <p>a) per ankstyvas leidimas sportuoti pilnais krūviais po ligos ar traumos;</p> <p>b) leidimas Sportininkui sportuoti be privalomos reguliarios sveikatos patikros;</p> <p>c) netaisyklinga laikysena;</p> <p>d) nutukimas;</p> <p>e) nediagnozuotos įgimtos anatominės anomalijos – nesusiformavusios šlaunikaulių galvutės, kojų ilgio skirtumas, pilnapadystė, nesuaugęs stuburo kanalas ir kt.;</p> <p>f) vaiko hiperaktyvumas.</p>	<p>I. Nuolat kontroliuoti besitreniruojančių Sportininkų sveikatą.</p> <p>II. Treneriui bendrauti su tėvais ir sporto medicinos centro darbuotojais Sportininko sveikatos klausimais.</p> <p>III. Treneriui planuojant krūvį ir skiriant užduotis, atsižvelgti į Sportininko fiziologinius rizikos veiksnius.</p>
<p>Reikšmingi saugaus elgesio taisyklių pažeidimai</p> <p>a) nedrausmingumas;</p> <p>b) išsiblaškyimas ir dėmesio nesutelkimas į veiklą;</p> <p>c) Trenerio nurodymų nesilaikymas;</p> <p>d) neleistinių veiksmų ar pratimų atlikimas;</p> <p>e) sportinio režimo ignoravimas.</p>	<p>I. Treneriai Sporto renginių metu turi griežtai užkirsti kelią šiurkštaus elgesio pasireiškimui, kuris ypač būdingas paaugliams.</p> <p>II. Nuolat mokyti Sportininkus sportinės drausmės.</p>
<p>Psichologiniai vaikų ypatumai ar trumpalaikės emocinės būsenos</p>	<p>Aptarti ir išsamiai paaiškinti galimas sportinių konfliktų, dažniausiai kylančių Sporto renginių metu, priežastis bei pasekmes.</p>

III SKYRIUS

SPORTO RENGINIO SAUGOS REIKALAVIMAI

7. Sporto renginių metu renginio vietoje draudžiama:

7.1. būti apsvaigusiam nuo alkoholio, narkotikų ar psichotropinių medžiagų, įsinešti alkoholinių gėrimų (prekiauti jais), ginklų (išskyrus šaudymo sporto šakas) ar daiktų, kurie gali būti naudojami kaip ginklai;

7.2. be organizatoriaus leidimo atsivesti gyvūnus;

7.3. mėtyti į Varžybų vykdymo teritoriją įvairius daiktus, kurie gali fiziškai sužaloti ir trukdyti rungtynių dalyviams;

7.4. naudoti agresyvius veiksmus, grasinimus, įžeidinėjimus ar smurtą, Trenerių, Sportininkų, komandų atstovų, sekretoriato darbuotojų, žiūrovų ir kitų asmenų atžvilgiu;

7.5. deginti įvairius daiktus, naudoti pirotechniką, petardas ar fejerverkus;

7.6. iškabinti įžeidžiančias, rasistines, tiesiogiai ar netiesiogiai provokuojančias smurtą iškabas, plakatus, atvaizdus, simbolius, tekstus ir pan.

8. Sporto renginio organizatorius turi užtikrinti, kad Sportininkai renginiuose dalyvautų tik pasitikrinę sveikatą pagal Sportuojančių asmenų sveikatos tikrinimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu, ir šioje tvarkoje nustatytu periodiškumu bei pateikę galiojančią sportuojančiojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą (forma Nr. 068/a) ar jos kopiją. Pradinio rengimo grupių Sportininkai sveikatą tikrinasi šeimos medicinos paslaugas teikiančiose įstaigose arba įmonėse arba sporto medicinos centre, o meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo ir aukšto meistriškumo grupių Sportininkai – sporto medicinos centre.

9. Varžybose turi dalyvauti visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

10. Nesudarę su Mokykla sutarties asmenys gali dalyvauti Treniruotėse kaip stebėtojai, užsiregistravę stebėtojų registre ir prisisebę stebėtojo kortelę (Treniruočių stebėtojas negali dalyvauti Treniruotėje Sportininko teisėmis).

11. Vykdamas Sporto renginius nuomojamose sporto objektuose privaloma susipažinti ir laikytis nuomojamo objekto vidinių teisės aktų, o fiziniai ar juridiniai asmenys besinaudojantys Mokyklos sporto objektais privalo būti susipažinę ir laikytis šių Taisyklių bei sutarties nustatytų įsipareigojimų.

12. Įvykus nelaimingam atsitikimui arba staigiai pablogėjus Sportininko sveikatai, atsakingas asmuo nedelsdamas turi pradėti teikti pirmąją pagalbą, iškviešti gydytoją (jeigu yra), reikalui esant, iškviešti greitąją medicinos pagalbą. Apie nelaimingą atsitikimą nedelsiant pranešti Mokyklos administracijai ir iki tyrimo pradžios išsaugoti įvykio vietą tokią, kokia ji buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei susidariusios sąlygos kelia pavojų aplinkinių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtinausi pakeitimai, kurie įforminami aktu.

13. Pastebėjus gaisro židinį, dūmus ar pajutus degėsių kvapą, atsakingi asmenys privalo iškviešti priešgaisrinę tarnybą, kuo skubiau išvesti renginio dalyvius iš pavojingos zonos, įvertinti situaciją, imtis priemonių gaisro židiniui lokalizuoti turimomis gesinimo priemonėmis, prisilaikant gaisrų gesinimo taisyklių bei informuoti Mokyklos administraciją.

14. Dingus elektros srovei Sporto renginyje, renginio dalyviams ramiai pasilikti savo vietoje, nebėgioti ir nepanikuoti bei laukti renginio organizatoriaus ar kitų atsakingų asmenų nurodymų ir jų griežtai laikytis.

15. Sporto renginio metu pastebėjus avarinius požymius, pavojingus saugai ir sveikatai, atsakingi asmenys privalo išvesti renginio dalyvius iš pavojingos zonos ir informuoti Mokyklos administraciją.

IV SKYRIUS

TRENERIO VEIKSMAI SPORTO RENGINIŲ METU

16. Sporto renginio organizatorius (treneris), vadovaujantis Sporto renginiui, tiesiogiai atsako už sportuojančiųjų gyvybę bei sveikatos apsaugą ir privalo:

16.1. neleisti dalyvauti Sporto renginiuose asmenims, kurie nesudarę su Mokykla sutarties ir/ar neturi galiojančios sveikatos pažymos pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytą tvarką (netaikoma asmenims, kurie dalyvauja stebėtojo teisėmis);

16.2. kiekvienų metų spalio mėnesį supažindinti Sportininkus (jų tėvus (įtėvius, globėjus), jeigu Sportininkas yra iki 16 metų) su šiomis Taisyklėmis, o nesusipažinusiems neleisti dalyvauti Sporto renginiuose;

16.3. Treniruotes vykdyti vadovaujantis Mokykloje patvirtintomis sportinio ugdymo organizavimo metodologijomis, pasirengtu Treniruotės planu, patvirtintu grupės darbo laiko grafiku ir tik su nustatytos grupės tarifikuotais Sportininkais, jeigu Mokyklos vadovo įsakymu nenustatyta kitaip;

16.4. užtikrinti, kad Sporto renginių aplinka ir Sportininkų krūvis atitiktų higienos normas ir teisės aktų nustatytus Sportininkų saugos bei sveikatos reikalavimus ir laiduotų sporto programų vykdymą;

16.5. užtikrinti, kad Treniruočių turinys atitiktų techninį, taktinį ir fizinį Sportininkų pasirengimą bei sveikatos būklę.

16.6. informuoti Sportininkus apie fizinių pratimų atlikimo tvarką, nuoseklumą ir saugos priemones;

16.7. prieš Sporto renginius ir po jų kruopščiai apžiūrėti Sporto renginio vietą: įsitikinti, ar tinkamas sporto inventorių, ar patikimai, saugiai pastatyti ir įtvirtinti įrengimai, ar jie atitinka saugumo reikalavimus ir normas;

16.8. pastebėjus veiksnius, keliančius pavojų Sporto renginio dalyvių sveikatai ir saugumui, nedelsiant sustabdyti renginį, pašalinti pavojingus veiksnius, o jeigu to padaryti neįmanoma, informuoti Mokyklos administraciją;

16.9. jeigu Sporto renginio organizavime pasitelkiami tretieji asmenys, juos pasirašytinai supažindinti su mokykloje nustatytomis neįstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis.

V SKYRIUS

SPORTININKO VEIKSMAI SPORTO RENGINIO METU

17. Sportininkai, dalyvaujantys Sporto renginiuose, turi laikytis Mokyklos teisės aktų, šių Taisyklių bei vykdyti Trenerių, Mokyklos darbuotojų teisėtus reikalavimus bei privalo:

17.1. įeiti į Sporto renginį ir išeiti tik Treneriui leidus ar jį informavus;

17.2. išklaudyti Sporto renginio planą ir laikytis Trenerio nurodymų viso renginio metu;

17.3. dalyvauti tik su švaria ir tvarkinga, atskirų sporto šakų reikalavimus atitinkančia sportine apranga, avalyne ir apsaugos priemonėmis;

17.4. kontaktinių sporto šakų Sporto renginių metu nedėvėti papuošalų – auskarų, žiedų, grandinėlių ir kt., o nagai turi būti trumpai nukirpti;

17.5. naudotis tik tvarkingais įrankiais, prietaisais bei kitu inventoriumi pagal tiesioginę jų paskirtį, laikantis Trenerio nurodymų ir rekomendacijų, o pastebėjus inventoriaus, salės ir įrangos defektus, pranešti Treneriui;

17.6. iškilus neaiškumams dėl fizinio krūvio ar pratimo atlikimo technikos, konsultuotis su Treneriu;

17.7. Sporto renginių metu nedelsiant informuoti Trenerį apie savo ar kito Sportininko sveikatos pablogėjimą ar traumas;

17.8. būti drausmingais, saugoti savo ir kitų dalyvių sveikatą;

17.9. žinoti pasirinktos sporto šakos varžybų taisykles ir laikytis garbingos sportinės kovos principų.

18. Sportininkui Sporto renginyje draudžiama:

18.1. naudotis mobiliaisiais telefonais, ausinukais, grotuvais ar atsinešti kitus su Sporto renginiu nesusijusius pašalinius daiktus ar maisto produktus be Trenerio leidimo;

18.2. be Trenerio leidimo vykdyti vienašališkus veiksmus, pavojingus sveikatai (kūlversčiai, vartymasis ore (*salto*), stovėjimas ant rankų, galvos ar kt.), laiptuoti ant krepšinio stovų, lentų, salės konstrukcijų, baldų (stalų, kėdžių, suolų, palangių ir kt.), gimnastikos sienelių;

18.3. stumdytis, įžeidinėti, vartoti necenzūrinius žodžius, keiktis, meluoti, apgaulinėti, išdykauti, triukšmauti, trankyti duris, teršti aplinką, rūkyti, trikdyti kitų rimtį;

18.4. savo elgesiu sukurti kitiems ir sau pavojingas situacijas, suteikti kitiems tyčinį fizinį skausmą ar moralinį pažeminimą.

VI SKYRIUS

PAPILDOMI SAUGAUS SPORTAVIMO TAISYKLIŲ YPATUMAI KONKREČIŲ SPORTO ŠAKŲ RENGINIUOSE

19. Kiekvienos sporto šakos renginio sąlygos, metodikos ypatumai bei organizavimo ir Varžybų taisyklės yra saviti, todėl papildomos saugaus elgesio taisyklės bei apsaugojimo nuo traumų priemonės taip pat skiriasi:

19.1. **kontaktinių sporto šakų** užsiėmimuose, siekiant įgyti pranašumą prieš priešininką, naudojami metimai, sugriebimai ir kiti fiziniai kontaktiniai veiksmai, todėl privaloma stengtis kiek įmanoma labiau išvengti priešininko sužalojimo ir tyčinio jo traumavimo (draudžiami skausmingi veiksmai, metimai atliekami nuo kilimo vidurio į kraštus, draudžiama dviem rankom imti ir spausti už galvos ir kaklo, kovojant su partneriu – imti jam už veido, akių, ausų, plaukų, sukabinti rankas tarp pirštų, stumti į priekį partneriui esant „tilto padėtyje“);

19.2. **regbio** sporto šakoje draudžiami užgriebimai aukščiau pečių juostos bei kontaktas su sportininku, esančiu ore;

19.3. **tekvondo** sporto šakoje draudžiamas smūgiavimas žemiau juosmens, smūgiavimas ranka į veidą, smūgiavimas keliu arba alkūne, žmogaus stūmimas ar pargriovimas;

19.4. **bokso** sporto šakoje draudžiamas smūgiavimas į pakaušį ir nugarą, žemiau juosmens, vidine pirštinės dalimi, smūgiavimas parkritusiam sportininkui;

19.5. **fechtavimo** Sporto renginiuose Sportininkas dalyvauja su savo fechtavimo apranga ir savo ginklais, už kuriuos atsako pats ir kovoja prisiimdamas visišką atsakomybę už kovos riziką. Fechtavimo Varžybos gali būti vykdomos trimis ginklais: rapyra, kardų ir špaga. Draudžiami bet kokie ginklo pakeitimai, susiję su ginklo lankstumo pakitimu, taip pat draudžiama užaštrinti ginklo antgalio šonus;

19.6. vykdamas ir dalyvaujant **šaudymo sporto** Sporto renginiuose, visiems suinteresuotiems asmenims privaloma būti susipažinusiems ir laikytis ne tik šių Taisyklių, bet ir Kauno sporto mokyklos „Gaja“ Tiro šaudyklos taisyklių.

20. Visi kiti papildomi saugaus sportavimo taisyklių ypatumai konkrečių sporto šakų renginiuose yra nurodyti šių Taisyklių prieduose ir privalomi laikytis atitinkamai nurodytų tų sporto šakų atstovams: Treneriams, kitiems darbuotojams, Sportininkams, svečiams ir visiems kitiems susijusiems asmenims.

VII SKYRIUS

PRIEDAI

21. Šių Taisyklių priedai, nurodyti šių Taisyklių VI skyriaus 20 punkte:
 - 21.1. Saugaus sportavimo taisyklės šaudyme iš lanko (**priedas Nr. 1**);
 - 21.2. Saugaus sportavimo taisyklės dviračių sporte ir orientavimosi sporto rungtyje su dviračiais (**priedas Nr. 2**);
 - 21.3. Eismo saugos laikymosi taisyklės vykstant į renginius ir iš jų (**priedas Nr. 3**);
 - 21.4. Naudojimosi pirtimi saugos taisyklės (**priedas Nr. 4**);
 - 21.5. Saugos reikalavimai prie atvirų vandens telkinių (**priedas Nr. 5**).
22. Šių Taisyklių VII skyriaus 21 punkte nurodyti priedai yra neatskiriama šių Taisyklių sudedamoji dalis.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Už žalą, padarytą Sporto renginio dalyviams ar žiūrovams naudojant sporto įrangą ar statinius, neatitinkančius reikalavimų, įstatymų nustatyta tvarka atsako sporto statinių savininkas ar teisėtas valdytojas.
24. Sporto renginio organizatorius nėra atsakingas už renginio dalyvių patirtą ir (ar) kitiems sukeltą žalą, jei grėsmė kyla dėl priežasčių, nesusijusių su renginio organizavimu, arba kai renginio dalyviai nesilaiko nustatytų renginio saugumo ir šių Taisyklių reikalavimų.
25. Organizatoriai turi teisę pašalinti bet kokį asmenį iš Sporto renginio vietos, kuris kelia grėsmę renginio dalyvių saugumui.
26. Treneris ar kitas atsakingas asmuo privalo informuoti Mokyklos administraciją įvykus Taisyklių pažeidimui ar nelaimingam atsitikimui, kurio metu buvo padaryta žala asmens sveikatai ir/ar sugadintas Mokyklos inventorių ar turtas.
27. Už Kelių eismo taisyklių nesilaikymą atitinkami asmenys baudžiami administracine tvarka, tai daryti įgaliotų institucijų sprendimu, ir atsako teisės aktų nustatyta tvarka.
28. Už šių Taisyklių nesilaikymą:
 - 28.1. darbuotojai gali būti baudžiami tarnybinėmis nuobaudomis Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka;
 - 28.2. Sportininkas gali būti įspėtas, gali būti sustabdomas jo dalyvavimas renginyje, apie tai pranešant jo tėvams (įtėviams, globėjams), jeigu Sportininkas yra iki 16 metų, ir atitinkamos komisijos

sprendimu gali būti vienašališkai nutraukta priėmimo į Mokyklą sutartis bei sportininkas braukiamas iš sąrašų.

SAUGAUS SPORTAVIMO TAISYKLĖS ŠAUDYME IŠ LANKO

1. Saugos sportavimo taisyklės šaudyme iš lanko (toliau – Taisyklės) nustato mokyklos šaudymo iš lanko sporto bazių bei kitų šaudymo iš lanko Sporto renginiams naudojamų objektų eksploataavimo bei saugaus naudojimosi reikalavimus.
2. Šaudymo iš lanko Sporto renginio dalyviai ir visi kiti suinteresuoti asmenys privalo būti susipažinę ir laikytis šių Taisyklių ir Kauno sporto mokyklos „Gaja“ saugaus sportavimo taisyklių.
3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos.
 - 3.1. **Šaudykla** – statinys arba patalpa ir teritorija, specialiai įrengti saugiai šaudyti iš lanko.
 - 3.2. **Šaudymo linija** – šaudyklos vieta, iš kurios šaudoma.
 - 3.3. **Šaudymo zona** – šaudyklos dalis tarp šaudymo linijos ir taikinio.
 - 3.4. **Saugos zona** – šaudyklos dalis tarp šaudymo linijos ir šaudyklos ribų, už kurių nepavojinga būti šaudymo metu.
4. Treneris, vadovaujantis Sporto renginiui, tiesiogiai atsako už sportuojančiųjų gyvybę bei sveikatos apsaugą, saugumą, todėl Sporto renginio metu:
 - 4.1. nustato ir įgyvendina bet kurias reikalingas saugumo priemones, kurias jis laiko būtinomis;
 - 4.2. skirsto pamainomis šaudysiančius asmenis ir nurodo jiems laukimo vietą;
 - 4.3. kontroliuoja šaudymo eigą, šaudymo pradžią ir pabaigą, duoda komandą ištraukti strėles iš taikinių;
 - 4.4. užtikrina saugų Sporto renginio dalyvių, žiūrovų, kitų žmonių judėjimą šaudyklose;
 - 4.5. pavojaus atveju duoda penkis garsinius signalus šaudymui stabdyti, vienas garsinis signalas šaudymą leidžia tęsti.
5. Sportininkas šaudymo iš lanko Sporto renginio metu privalo:
 - 5.1. lanką su strėle arba be jos įtempti tik nuo šaudymo linijos ir tik į taikinių pusę, įsitikinus, kad priekyje nėra žmonių;
 - 5.2. lanką be strėlės įtempti tik įsitikinus, kad lūžus lankui, nebus padaryta žala aplinkinių sveikatai;

- 5.3. šaudyti tik pagal Trenerio nustatytą tvarką;
- 5.4. laikytis atsargumo traukiant strėles iš taikinių;
- 5.5. netrukdyti kitiems Sportininkams;
- 5.6. kirsti šaudymo patalpą ar aikštę tik apeinant šaudančius Sportininkus iš nugaros arba palaukus, kol bus iššautos visos strėlės.

6. Sportininkams, šaudymo iš lanko Sporto renginio metu draudžiama:

- 6.1. kelti lanką ant šaudymo linijos ir/ar šauti be Trenerio leidimo;
- 6.2. nueiti nuo šaudymo linijos su strėle lanke;
- 6.3. taikyti nesaugią šaudymo techniką („aukštas tempimas“);
- 6.4. liesti kitų Sportininkų inventorių be Trenerio leidimo;
- 6.5. nukreipti lanką su įdėta strėle ar be jos į žmogų ar nesaugia kryptimi;
- 6.6. šaudyti į kitiems asmenims skirtus taikinius;
- 6.7. šaudyti į kitus daiktus, išskyrus taikinius;
- 6.8. atsisakyti vykdyti teisėtus Trenerio nurodymus.

7. Šios Taisyklės yra neatskiriama Kauno sporto mokyklos „Gaja“ saugaus sportavimo taisyklių dalis.

SAUGAUS SPORTAVIMO TAISYKLĖS DVIRAČIŲ SPORTE IR ORIENTAVIMOSI SPORTO RUNGTYJE SU DVIRAČIAIS

1. Dviračių sporto bei orientacinio sporto šakos dviračiais Treneriai ir Sportininkai kelyje privalo laikytis Kelių eismo taisyklių (KET), judėjimo kolonoje reikalavimų, renginio iš anksto nustatyto maršruto, nuolatos stebėti aplinką bei asmeniškai privalo reguliariai susipažinti su KET, jų pasikeitimais.
2. Su KET visi Sportininkai privaloma tvarka turi būti supažindinami kartą per metus iki einamųjų metų vasario 1 dienos. Už šių kursų organizavimą atsakinga Mokykla, o jame nedalyvavę sportininkai – suspenduojami, iki kol patys savarankiškai nesusipažins su KET ir nepateiks susipažinimo faktą įrodančio dokumento.
3. Treneriai privalo kelyje lydėti Sportininkus, o Sportininkams draudžiama vykti keliais be Trenerio palydos.
4. Treneriai sportininkus lydi transporto priemonėmis, kurios teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais yra praėjusios techninę apžiūrą ir apdraustos privalomuoju draudimu.
5. Treneriai privalo užtikrinti, kad Sportininkai kelyje laikytųsi KET, nekeltų grėsmės sau ar savo bei aplinkinių sveikatai ir saugumui.
6. Treneris ar kiti organizuoto eismo dalyviai privalo mokėti suteikti pirmąją medicininę pagalbą, atlikti dirbtinį kvėpavimą, Treneris ar lydintis asmuo privalo turėti ryšio priemonę pagalbai iškviešti.
7. Sporto renginių metu Sportininkai privalo:
 - 7.1. dėvėti specialią uniformą – šalmą, trikotažines, gerai prigludusias kelnaites, pirštines, specialius dviratininko akinius;
 - 7.2. važiuoti važiuojamąja dalimi dviračiu ne jaunesniems kaip 14 metų asmenims, o išklausiusiems Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nustatytą mokymo kursą ir turintiems mokyklos išduotą pažymėjimą, – ne jaunesniems kaip 12 metų asmenims. Prižiūrint suaugusiajam, važiuoti važiuojamąja dalimi dviračiu leidžiama ne jaunesniems kaip 8 metų asmenims;
 - 7.3. važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas arba raudonos šviesos žibintas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos

atšvaitai, pritvirtinti prie ratų stipinų. Važiuojant važiuojamąją dalimi dviračio priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, dviračio vairuotojas privalo dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais. Dviračio vairuotojas, važiuodamas keliu, privalo būti užsidėjęs ir užsisėgęs dviratininko šalną.

8. Sportininkams draudžiama važiuoti šaligatviais ir pėsčiųjų takais, važiuoti nelaikant rankomis vairo ir nelaikant kojų ant pedalų, vežti keleivius, vežti krovinius, kurie trukdo vairuoti arba kelia pavojų kitiems eismo dalyviams, būti velkamiems kitų transporto priemonių, vilkti kitas transporto priemones, važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

9. Dviračių sporto Varžybų organizatoriai, privalo trasas suderinti su Susisiekimo ministerija bei turėti budintį mediką, pirmosios pagalbos brigadą. Varžybas, treniruotes ar bet kokį judėjimą keliais vykdyti vadovaujant kelių eismo taisyklėmis (toliau – KET) suderinus su tvarką Varžybose prižiūrinčiais pareigūnais ir laikantis šių taisyklių.

10. Šios Taisyklės yra neatskiriama Kauno sporto mokyklos „Gaja“ saugaus sportavimo taisyklių dalis.

EISMO SAUGOS LAIKYMOŠI TAISYKLĖS VYKSTANT Į RENGINIUS IR IŠ JŲ

1. Sportininkai ir Treneriai, vykstantys į Sporto renginius, ar darbuotojai, vykstantys į komandiruotę, gali vykti tik tokiomis transporto priemonėmis, kurios teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais yra praėjusios techninę apžiūrą, apdraustos privalomuoju draudimu ir kuriose yra įrengti, veikiantys ir paruošti naudoti saugos diržai.

2. Mokyklos tarnybiniame transporte (priešais kiekvieną sėdynę, ant sėdynės ar šalia jos gerai matomoje vietoje) turi būti užklijuotas informacinis ženklas „Užsisek saugos diržą“.

3. Už šiame Taisyklių skyriuje nurodytų saugumo reikalavimų transporto priemonėms užtikrinimą Mokyklos tarnybiniame transporte, pagal panaudą Mokyklos tarnybinėms reikmėms naudojamame darbuotojų netarnybiniame transporte ar nuomojamame transporte, vykdant transporto paslaugų viešąjį pirkimą, nustatyta tvarka ir terminais atsako Mokyklos vadovo įsakymu paskirti asmenys.

4. Sportininkai ir Treneriai, vykstantys į Sporto renginius, ar darbuotojai, vykstantys į komandiruotę, turi laikytis šių reikalavimų:

4.1. į transporto priemonę, su kuria bus vykstama, galima įlipti ir iš jos išlipti tik transporto priemonei pilnai sustojus;

4.2. transporto priemonėje, su kuria vykstama, visos kelionės metu privaloma segėti saugos diržus;

4.3. kelionės metu negalima blaškyti vairuotojo ar kitaip jam trukdyti vairuoti;

4.4. autobusui važiuojant, negalima vaikščioti, gulėti ar sėdėti tam nepritaikytose vietose, taip pat negalima šiukšlinti, triukšmauti bei mėtyti daiktus;

4.5. Sportininkams privaloma laikytis šių reikalavimų:

4.5.1. klausyti Trenerio ar kito atsakingo Mokyklos darbuotojo nurodymų, bei nurodytos kelionės pradžios vietos ir laiko;

4.5.2. autobusui sustojus, savavališkai nelipti iš jo, o laukti trenerio ar kito atsakingo Mokyklos darbuotojo nurodymų;

4.5.3. išlipant iš autobuso, žinoti sustojimo tikslą ir grįžimo į autobusą laiką;

4.5.4. išlipus iš autobuso, negalima bėgti į kitą gatvės ar kelio pusę, eiti per gatvę pro autobuso priekį, o tai daryti tik už autobuso galinės dalies.

4.6. po kelionės privalu transporto priemonę palikti švarią ir tvarkingą, o apie atsiradusius defektus nedelsiant pranešti Treneriui ar kitam atsakingam asmeniui;

4.7. Treneris gali pakeisti sutartą Sportininkų galutinio išleidimo adresą tik suderinęs detales su Sportininku (jo tėvais (įtėviais, globėjais), jeigu Sportininkas yra iki 16 metų);

4.8. draudžiama transporto priemonėje vykti asmenims, apsvaigusiems nuo alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų.

5. Darbuotojai, vykstantys į komandiruotę, asmeniškai atsako už šių Taisyklių 4 punkte nurodytų reikalavimų laikymąsi.

6. Treneriai, vykstantys į Sporto renginius, nepaisant transporto rūšies, yra atsakingi už saugų Sportininkų nuvežimą ir jų šių Taisyklių 4 punkte nurodytų reikalavimų laikymąsi, todėl privalo:

6.1. prieš kelionę supažindinti Sportininkus su šiomis Taisyklėmis ir jose keliamais reikalavimais;

6.2. sudrausminti kelionės metu šių Taisyklių 4 punkte nurodytų reikalavimų nesilaikančius Sportininkus;

6.3. nebevežti į Sporto renginius Sportininkų, piktybiškai nesilaikančių šių Taisyklių 4 punkte nurodytų reikalavimų.

7. Šios Taisyklės yra neatskiriama Kauno sporto mokyklos „Gaja“ saugaus sportavimo taisyklių dalis.

NAUDOJIMOSI PIRTIMI SAUGOS TAISYKLĖS

1. Už pirties naudojimąsi atsakingas asmuo yra darbuotojas, vykdamas sportinio ugdymo ar kitą veiklą bet kurioje Mokyklos pirtyje.
2. Už pirties taisyklių laikymąsi bei įjungimą ir išjungimą atsakingas asmuo privalo:
 - 2.1. susipažinti su pirties įjungimo ir išjungimo mechanizmu bei jo reguliavimu;
 - 2.2. įjungus pirtį patikrinti krosnies kaitimą (girdisi specifinis traškėjimas);
 - 2.3. sekti, kad saunos temperatūrą neviršytu 100 laipsnių pagal Celsijų;
 - 2.4. patikrinti ar tvarkingi šviestuvai ir krosnelės aptvėrimas;
 - 2.5. užtikrinti, kad pirtyje visi dėvėtų tik tam skirtą maudymosi aprangą, avėtų šlepetes neslidžiu padu;
 - 2.6. baigus naudotis pirtimi išjungti pirtį, patikrinti ar užsukti vandens čiaupai, išjungti apšvietimą, surinkti pašalinius daiktus (šiukšles), atidaryti pirties duris išsivėdinimui.
3. Pirtyje griežtai draudžiama:
 - 3.1. asmenims iki 16 metų vieniems be Trenerio lankytis pirtyje;
 - 3.2. eiti į pirtį nenusiprausus duše;
 - 3.3. dėvėti avalynę ir aprangą su kuria buvo sportuojama;
 - 3.4. stumdytis, bėgioti, trukdyti maudytis kitiems, neatsakingai elgtis arba kitaip savo veiksmais kelti pavojų aplinkiniams;
 - 3.5. liestis prie krosnelės karštų ir kaitinimo elementų bei pilti ant jų degų ar atsineštą skystį;
 - 3.6. įsinešti gaiviuosius gėrimus stiklinėje taroje;
 - 3.7. būti apsvaigusiems nuo alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų.
4. Pirtyje rekomenduojama:
 - 4.1. prieš naudojantis pirtimi pasitarti su gydytoju, o dėl buvimo pirtyje trukmės pasitarti su Treneriu;
 - 4.2. nesilankyti vaikams iki 9 metų amžiaus;
 - 4.3. pasiimti rankšluostį, kad nereikėtų sėsti tiesiai ant įkaitusio suolo;

- 4.4. nusiprausti duše pasinaudojus tualetu, prieš einant į pirtį bei ją pasinaudojus;
 5. Pirties patalpoje pastebėjus avarinius požymius pavojingus saugai ir sveikatai, atjungti elektrinius įrenginius, išvesti Sportininkus iš pirties ir informuoti administraciją.
 6. Šios Taisyklės yra neatskiriama Kauno sporto mokyklos „Gaja“ saugaus sportavimo taisyklių dalis.
-

SAUGOS REIKALAVIMAI PRIE ATVIRŲ VANDENS TELKINIŲ

1. Jeigu stovykloje organizuojamas Sportininkų maudymasis maudymosi vietose, kurios nėra teisės aktų nustatyta tvarka įteisinti paplūdimiai, jos turi atitikti šiuos reikalavimus:

- 1.1. maudymosi vietų Sportininkams ribos turi būti pažymėtos;
- 1.2. gylis maudymosi vietose turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro ikimokyklinio amžiaus Sportininkams ir Sportininkams, nemokantiems plaukti, bei ne didesnis kaip 1,3 metro mokyklinio amžiaus mokantiems plaukti Sportininkams;
- 1.3. maudymosi vietose priėjimas prie vandens turi būti neslidus, neklampus;
- 1.4. maudymosi vietose neturi būti šalto gruntinio vandens versmių, verpetų, didelių bangų; vandens telkinio dugnas neturi būti akmenuotas, klampus, duobėtas, užterštas; vandens paviršius neturi būti apaugęs dumbliais.

2. Atsakingieji asmenys privalo:

- 2.1. mokėti gerai plaukti, turėti gelbėjimo priemones ir ryšio priemonę pagalbai iškviesti;
- 2.2. supažindinti Sportininkus su saugos prie vandens taisyklėmis, jų pasikeitimais;
- 2.3. mokėti suteikti pirmąją medicininę pagalbą, atlikti dirbtinį kvėpavimą;
- 2.4. Sporto renginius vandenyje vykdyti tik šviesiu paros metu, o pablogėjus metrologinėms sąlygoms, esant rūkui arba kai dėl blogo matomumo negalima orientuotis – nutraukti renginius;
- 2.5. žinoti atskirų Sportininkų gebėjimus plaukti;
- 2.6. vienu metu prižiūrėti iki 5 sportininkų;
- 2.7. padėti patekusiam į nelaimę asmeniui/asmenims;
- 2.8. parplukdžius skendusį žmogų į krantą, jei jo gyvybinės funkcijos yra sutrikusios, teikti pirmąją pagalbą, kol atvyks gelbėjimo tarnybos.

3. Sportininkams privaloma griežtai vykdyti atsakingo asmens nurodymus ir:

- 3.1. nemokantiems plaukti dėvėti gelbėjimosi liemenes;
- 3.2. maudytis tik su atsakingo asmens leidimu;

3.3. nesimaudyti pasijutus blogai, smarkiai įšilus, ką tik pavalgius.

4. Visiems Sporto renginio dalyviams pastebėjus blogai besijaučiantį ar skęstantį žmogų, reikia šauktis pagalbos, stengtis atkreipti greta besimaudančių arba krante esančių žmonių dėmesį, esant reikalui, kviesti gelbėjimo tarnybas.

5. Šios Taisyklės yra neatskiriama Kauno sporto mokyklos „Gaja“ saugaus sportavimo taisyklių dalis.
